

บทสรุปผู้บริหาร
การประชุมระดมสมอง คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย
ร่วมกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (KMUTT Retreat) ครั้งที่ 27
วันเสาร์และวันอาทิตย์ที่ 8-9 เมษายน พ.ศ. 2566
ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ตำบลบางบัว อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

.....

1. สถานภาพการเรียนการสอน ณ มจร. ราชบุรี

มจร. ราชบุรีเกิดเพราะรัฐบาลมีนโยบายให้มหาวิทยาลัยที่เข้มแข็งขยายวิทยาเขตไปต่างจังหวัด ปี 2539 ได้ใช้อาคารศาลาประชาคมจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อมา ในปี 2554 ได้ก่อสร้างอาคารเรียน อาคารวิจัยและปฏิบัติการ หอสมุด หอประชุม และสนามกีฬา และเปิดรับ นักศึกษารุ่นแรกในปี 2556 ด้วยการเรียนการสอนแบบ Residential College ปัจจุบันเปิดสอนหลักสูตร วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ และวิศวกรรมระบบอัจฉริยะ เน้นการเรียนรู้เชิงบูรณาการ แก้ปัญหา ในชุมชน เป็นการพัฒนานักศึกษาโดยใช้โจทย์จริงในพื้นที่ และปรับปรุงรายวิชาพื้นฐานทั้งหมดในรูปแบบ OBEMs

2. การวิจัย และบริการวิชาการเพื่อชุมชนและสังคมของ มจร. ราชบุรี

การวิจัยและบริการวิชาการที่ มจร. ราชบุรีเป็น Social Lab กับงานชุมชนในพื้นที่รอบวิทยาเขต โดยใช้กรอบการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วย BCG Model อย่างต่อเนื่อง ดังเช่น

IELLAB (Innovative Environmental Management and Smart Construction Materials) เน้นการพัฒนาสิ่งแวดล้อม นำวัสดุเหลือใช้มาทำเป็นนวัตกรรมตัวใหม่ เน้น BCG แก้ปัญหาทางการเกษตรในพื้นที่ และการผลักดันภาคอุตสาหกรรมเป็น Green Industry

MNDT (Materials and Nondestructive Testing Laboratory) มีความเชี่ยวชาญด้านวัสดุคาร์บอน และการทดสอบโดยไม่ทำลาย เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีต่างประเทศ สร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีการผลิต ทั้งในพื้นที่ราชบุรีและภาคกลางตอนล่าง เพื่อจัดทำฐานข้อมูลวิจัยในพื้นที่

NHBEE&P (Native Honeybee and Pollinator Research Center) การวิจัยโดยใช้ผึ้งไทย เป็นพื้นฐาน ทำจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ การศึกษาภาษาผึ้งที่สามารถแปลได้โดยมนุษย์ การเลี้ยงผึ้งแบบไม่ย่ำรัง การพัฒนาน้ำผึ้งเซตร้อนให้มีคุณภาพพร้อมจำหน่าย โดยเกษตรกรเป็นผู้รับเทคโนโลยี

3. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันตกของประเทศไทย

ภาคตะวันตกถูกรวมกับภาคกลางเพื่อการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ เน้นการพัฒนา ระเบียงเศรษฐกิจภาคกลางและภาคตะวันตก (CWEC) การผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูงตามศักยภาพของพื้นที่ การยกระดับสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีคุณภาพ การพัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและการแพทย์ที่มีศักยภาพให้ได้มาตรฐานในระดับสากล จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์รายได้ต่อหัวสูงสุด แต่มีข้อจำกัดที่มีการกระจุกตัวของเศรษฐกิจ มีความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ ผลผลิตเกษตรส่วนใหญ่เป็นสินค้าปฐมภูมิ การท่องเที่ยวขาดกิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม อุตสาหกรรมใหญ่ในพื้นที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงและต่อสถานการณ์ไม่ปกติ

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

1. มจร. ราชบุรีเป็นวิทยาเขตที่เหมาะสมกับการทำ Residential College โปรแกรมบูรณาการ Liberal Arts Education, 21st Century Skill และ OBEMs ต้องยืนหยัดในสิ่งที่ทำ และมีการประเมินผล กำหนดแนวทาง

การรับนักศึกษาเพิ่มที่เป็นคนท้องถิ่นและประเทศเพื่อนบ้าน แต่ไม่เปิดกันให้นักศึกษาจากทุกแห่ง มีหลักสูตรระยะสั้น มีการสร้างความร่วมมือกับเอกชนมาร่วมสร้าง Ecosystem ในพื้นที่ มจร. ราชบุรี โดยไม่พึ่งพาเฉพาะหลักสูตรที่ มจร. บางมด พื้นที่ มจร. ราชบุรีเดิมเป็นที่สาธารณะ เป็นพื้นที่เพื่อการศึกษา จึงต้องสร้างประโยชน์แก่คนราชบุรี แก่จังหวัด และแก่ประเทศชาติ

2. ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาเข้าไปขับเคลื่อน แม้จังหวัดราชบุรีไม่ถูกกำหนดไว้ในแผนดังกล่าว แต่ มจร. มีองค์ความรู้สามารถช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ ตอบโจทย์ตามศักยภาพของพื้นที่ การคุ้มครองและอนุรักษ์พื้นที่ป่าและความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และเชื่อมต่อกับแผนของ CWEC ได้

สิ่งที่ มจร. ต้องดำเนินการต่อไป

1. การเรียนการสอน และการสร้างกิจกรรมที่ มจร. ราชบุรี

1.1 มจร. ต้องวางแผนระยะยาว อาจกำหนดให้นักศึกษาต้องมาเรียนรู้ที่ราชบุรีหนึ่งเทอมก่อนจบการศึกษา เน้นการพัฒนาหลักสูตร Liberal Arts Education ที่เป็นปรัชญาดั้งเดิมของอุดมศึกษา ทำให้เหมือนสถาบันศาสนาที่ยืนยาวยั่งยืน เข้าถึงภูมิปัญญา ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชีวภาพ

1.2 การทำแคมป์สร้างกิจกรรมให้ความรู้กับเด็กประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ขยายขยายความคิดเรื่อง Liberal Arts ชุมชนชาติพันธุ์ วัฒนธรรม การเกษตร และระบบนิเวศ เป็นการวางรากฐานให้กับคนรุ่นใหม่ และเป็นการใช้ทรัพยากร ใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า รวมถึงเป็นโอกาสที่จะแนะนำสาขาวิชาอื่น ๆ ของ มจร. ด้วย (ควรได้รับการสนับสนุนจากกระทรวง อว. เพราะเป็นโครงการเพื่อเยาวชนกับการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา)

1.3 แนวคิดของมูลนิธิบูรณะชนบท โดย ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ / โครงการบัณฑิตอาสาสมัคร ส่งเสริมให้นักศึกษาได้สัมผัสความเป็นจริงในชนบท และกรณีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ซึ่งย้ายการเรียนการสอนไปวิทยาเขตบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จอย่างดี อาจพิจารณาเป็นแนวทางในการดึงดูดให้นักศึกษามาเรียนที่ มจร. ราชบุรี

2. การสร้างคุณภาพสูง ทั้งอาจารย์ นักศึกษา และคนในพื้นที่ที่ มจร. ราชบุรี

2.1 การพัฒนาอาจารย์ มจร. ราชบุรีที่อยู่ห่างไกล โดยสร้างระบบและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มากขึ้น สามารถเรียนรู้ได้จากทุกแห่งในโลก ทำให้อาจารย์ มจร. ราชบุรีมีโอกาสเข้าถึงข้อมูล มีโอกาสทำงานระดับใหญ่ นอกจากนี้ ต้องมองว่า มจร. ราชบุรีเป็นส่วนหนึ่งของ มจร. ไม่ใช่ส่วนเกิน จะทำให้คน มจร. บางมด และ มจร. บางขุนเทียน มาช่วย มจร. ราชบุรีมากขึ้น รวมถึงคน มจร. ราชบุรีต้องมีความฮึกเหิมด้วย

2.2 การพัฒนากำลังคนในพื้นที่โดยระเบียงเศรษฐกิจทั้ง 4 พื้นที่ จะช่วยเรื่องกำลังคนแบบใหม่ กำลังคนวัยทำงาน เป็นการพัฒนากำลังคนระดับสูงเพื่อขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจได้เต็มที่ เพราะ มจร. เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความสามารถให้กับผู้ประกอบการ สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและประเทศ โดย มจร. ต้องทำโครงการที่ขยาย “คุณภาพ” และการันตีได้ให้มากขึ้นเหมือนกับโปรแกรม C-ChEP ที่ มจร. ทำได้สำเร็จ

3. การส่งเสริมการจัดตั้ง Social Enterprise

เงินจากรัฐบาลมีจำกัด การเงินในอนาคตของรัฐ จะเป็นรัฐสวัสดิการและประชานิยม มจร. ต้องหางบประมาณนอกจากค่าเล่าเรียนปกติ จึงควรสร้างองค์กรธุรกิจแบบใหม่ “Social Enterprise (SE)” หรือ Spin off แต่ไม่เน้นเชิงกำไร เพื่อจะได้แบ่งผลประโยชน์จากธุรกิจไปใช้เพื่อการศึกษา โดยนำเทคโนโลยีหรือศักยภาพที่โดดเด่น เช่น พลังงานชุมชนและผิ้วไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น

4. อนาคต มจร. ราชบุรี

มจร. ราชบุรีมีแผนส่งเสริมการเรียนการสอนด้านวิศวกรรมระบบอัจฉริยะ (Intelligence Systems Engineering - ISE) เน้นการบูรณาการศาสตร์และศิลป์ การ Upskill และ Reskill ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารจัดการการศึกษาให้กับนักศึกษา มจร. ราชบุรี การส่งเสริมงานวิจัยเชิงลึก การทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงและโรงเรียนกับหน่วยงานในพื้นที่มาร่วมกันใช้ทรัพยากร ช่วยเสริมสร้าง Visibility ได้

การที่ มจร. ราชบุรีถูกจัดตั้งขึ้น คนส่วนใหญ่ใน มจร. ได้รับรู้และเข้าใจจริงหรือไม่ รัฐบาลมีมุมมองต่อจังหวัดราชบุรีอย่างไร และ มจร. ราชบุรีจะดำเนินการต่อไปอย่างไร เดินไปทางไหน อาจจะนำมาหารือต่อเนื่องในการประชุมสภามหาวิทยาลัย โดยแยกในแต่ละประเด็นมีการรายงานโครงการที่ดำเนินการ ทุก 2-3 เดือน

.....